

KOSSUTH TÉR

PÁRATLAN OLDAL - LVII. évfolyam, 9. szám, 2013. március 1.

Sokan háborogtak az idén amiatt, hogy a magyar filmnek kormánybiztosa van, de bemutatható filmjei nincsenek, s ezek hiányában a Filmszemle elmaradt. Épp csak az nem jutott eszükbe, hogy a kulturális kormányzatnak erre akceptálható, nemes indíttatású oka is lehet: példának okáért egyfajta, 1944 előtti hagyományt ápol ezzel.

A filmgyártás gondjainak kormánybiztos kinevezése általi megoldása 1944 előtről kelteződik. A *Magyar Szó* 1939. május 15-i vezércikke a filmfinanszírozás problémáit így érzékeltette: „A Hunnia Filmgyár most egyszerre nyolcszázezer pengős deficitet állapít meg és bejelenti, hogy a műtermi hitelt beszünteti!” Hogy ez hová vezet, azt az *Új Magyarorságnak*, a jobboldali sajtó zászlóshajójának 1939. május 31-i cikke érzékelteti: „Pár hét óta megállt a filmgyártás!” Pedig hát „a keresztény magyar filmgyártás ügye nemzeti ügy, melyet az utóbbi időben liberális részről neveltség tárgyává akartak tenni.” A *Magyar Szó* által javasolt megoldás így festett: „Kormánybiztost a filmügyek élére!” Az új kultúrirányítási szisztéma nagy elánnal fogott munkához. Meghirdették az évi rendszerességgel tartandó Nemzeti Filmhetet, ami olyasmi volt, mint később a pécsi Filmszemle, csak épp Lillafüreden tartották. Mindjárt az első alkalommal hét új magyar film ottani premierjével kecsegtették a közvéleményt. Ehhez képest hét helyett kilencet vetítettek, ám ezek közül nyolc már 1938-ban is látható volt a mozikban. Hogy 2013 szelleme mennyire azonos 1939-ével, jól mutatja, hogy „A legmagyarabb film” díját akkor az *Uz Bence* (Nyírő József regényének filmváltozata) nyerte el. „Káprázatos ünnepséggel indul jövője, a tervbe vett évi tizenhat új film felé a magyar filmgyártás” – lelkendezett az *Új Magyarorságnak* 1939. június 11-én.

Mit ad isten kétévi működés után: 1941. október 20-án a *Nemzetőr* kénytelen volt bejelenteni, hogy „a többször elhalasztott Nemzeti Filmhét az általános helyzetre való tekintettel végleg elmarad”.

Vagyis: a hazai filmgyártás 2013-ban éppúgy visszatért 1944 előtti állapotához, mint a Kossuth tér.